

Hal, hal, hallgatók egy riportot a rádióban. A téma a Balaton. Manapság a Balaton partján tiszai, dunai és tengeri halat lehet kapni. Balatonit nem.

Miért nem? – kérdezi a riporter a balatoni büféstől.

Mert a Balatonon nincs halászat-válaszolja.

Van helyette hekk, amely eredetileg argentin halfajta ráadásul nagyon randa fejjel, úgyhogy mikor esszük eszünkbe se jusson a látvány.

Kiderül még, hogy a horgászoktól sem szabad venni halat, mert az tilos. Saját fogyasztásra horgászhat, de ajándékozásra, pláne eladásra nem adhat oda senkinek egy szelet pontyot, egy árva keszeget sem másnak!

Így tehát ha valaki nem horgász, annak bizony nincs lehetősége balatoni halat fogyasztani! Puff neki!

Eszembe jutnak a régi hetvenes évekbeli balatoni nyarak. A Balatoni

Hal és Balaton

butikos, a lángosos, (semmi különködés, „csak” tejfölös, sajtos jó kis fokhagymás szósszal megkengetve), a sütődés, a vendéglátós, a kolbászos, sült halas (rántott ponty és paprikás lisztben forgatott ropogósra sült keszeg), micsoda jó fogást csináltak – haha, jó fogást – egy nyár alatt!

Régen 8-tól késő estig tartott nyitva a butikos, a sütődés, szünnap nélkül májustól szeptember közepéig.

Augusztusra a tulajok és az alkalmazottak már csak megszokásból találtak be a boltba olyan fáradtak voltak, de tény, busás – busa, busás, megint egy halas fogalom – haszonnal járt a nyár.

Akkoriban fiatal, a Balcsin nyaraló horgász srácok, a nyaralás vége felé az apanaszt néhány hal eladásával

pótolták, és senki sem szólt meg őket. Kérte a vasutas, a postás, a házi néni. Lett belőle igazi balatoni halászlé, vagy sült keszeg, mikor mi!

A horgász srácoknak pedig vörösboros kóla a helyi diszkóban, még egy utolsó táncos este, vagy a sok hal után egy rántott csirkecombos vacsora a sütődés során.

Rendre német szó hallatszott a magyar mellett, sőt volt idő, mikor inkább a magyar szó volt kevesebb. Hát igen! A két Németország rokonai itt adtak találkozót egymásnak és a hideg Északi tenger után a langymeleg Balcsi egy igazi nyári pancs volt számukra.

Néplavór – mondta Anyukám. Nem szerette a vizet, nem volt vízimádó.

A mostani riport alanya, a büfés elmondta, amit mi magunk is tudunk. Annak idején a Hekket is nehéz volt beszerezni, ahhoz pedig, hogy Kőbányai világos sör is legyen az asztalokon, külön kis trükközésre volt szüksége a boltosoknak.

Jó kis „jattokat” kellett leosztani a sörösöknek érte. Ma pedig? Hát igen! Változott a világ! Minden van, minden jöhet, óriási a választék a büfékben. Csak hát balatoni hal, az nincs a Balatonon! Fura!

Idevágó, mondhatni húsba- vagy halbavágó- részlet Kardos Gábor, a Balatoni Kör Elnöke, az INDEX online fórumon megjelent „Hatalmas hiba a balatoni halászat leállítására” című cikkéből.

A halászati jogokat hagyományosan a tóparti önkormányzatok gyakorolták. Ezúton is kérjük a szakminisztériumot, hogy tájékoztassa mindezeket az érintett feleket, hogy mik a tervei a balatoni halászzal a 2014-20-as uniós költségvetési ciklusban, amikor jelentősen növekednek az édesvízi halgazdálkodásra fordítható uniós támogatások. Bízunk benne, hogy a balatoni halászat történelmünkben példátlan leállítása miatt ezektől a támogatásoktól nem esik el legnagyobb nyílt vizünk, a Balaton. A Balaton helyzete nyilván nem összehasonlítható a szomszédos országok kisebb tavaival, viszont fő európai konkurensinél, a dalmát tengerparton és mondjuk a Garda-tónál a vendégek megkapják a látványhalászatot és a friss helyi halakat is, ami tagadhatatlan versenyhátrányt jelent a Balaton számára.

Ezen túlmenően a halászat régióknak kultúrájának is legősibb, arculatilag meghatározó eleme, amit pusztán hagyományörzésből is fontos folytatni.

Idézet egy másik cikkből, mely – milyen ironikus – a Balatoni halak napjáról szól

Mióta a kormány betiltotta a halászatot, a tó körül nem lehet balatoni halat kapni, viszont semmi akadály a betelepített busák túlszaporodásának. (no lám, a busás haszon !!)

Az idei ünnepre komor árnyékot vet, hogy a balatoni hal mára ismeretlen fogalomná vált a tóparti vendéglátásban. A vendéglátók nem juthatnak legálisan a tóból származó halakhoz, így kénytelenek hekkkel, különféle fantázianeveken szereplő iszaplakó ázsiai pangasiussal és tápon nevelt tógazdasági pontyokkal kínálni a vendégeiket, ami a rendszerváltás utáni legsúlyosabb csapás a balatoni gasztroturizmusra.

Ajjaj!
Hopp egy blogger véleménye – mely némi hozzáértésről tanúskodik:

A tervezett változtatás nem a halászat

mint olyan betiltását jelentené Magyarországon, hanem kizárólag a természetes vizeken űzött halászatét. Vagyis ennek megfelelően a piacot ezentúl is halászok látják majd el, csak nem természetes vizeket tesznek tönkre, hanem halastavakban halásznak.

Ami a legálságosabb a balatoni vendéglátós lobbisták érvelésében, az az indexes véleménycikkben is végigvonuló „nehogy már ne lehessen balatoni halat kínálni a Balaton partján” siránkozás. A helyzet ugyanis az, hogy 2014. decemberéig az emberi történelem kezdete óta folyamatosan lehetett halászni és halat értékesíteni a Balatonnál. De a vendéglátósoknak nem kellett a balatoni hal. Annnyira nem kellett, hogy az szinte teljesen el is tűnt a part menti sütődékből és éttermekből, lecserélték hekkre. A Halászati zrt. meg folyamatosan szenvedett a kis forgalmától. Ez azt jelenti – ráadásul objektív bizonyítékot szolgáltat rá –, hogy sem a balatoni fogyasztók, sem a vendéglátósok nem igényelték az autentikus helyi halat. Évtizedek tapasztalata ez.

Végül egy sajtótájékoztató utolsó mondata:

Mivel a Balatonból halat immár csak horgászok foghatnak ki, a kereskedelemben kapható „balatoni hal”-nak az minősül, amit a tó vízrendszerén, illetve vízgyűjtő területén található halastavakban termelnek.

Most aztán teljes a zavar a lelkemben, hal ügyben!

Továbbgondolom, a Balaton régi életét, és eszembe jutnak a valaha volt butikoson való esti slattyogások!

A butikok? Sok éve már, hogy befelegett annak is. Mindenki behozza, vagy behoztatja a divatos göncöket, virulnak a „Turik, a turkák”, a magyar second-hand-ek, a nemzetközi áruházláncok sorban nyitották a boltjaikat. Ma már nem „buli” egy feliratos pamutpólót, vagy egy nyakba pántos tarka fűrdőruhát „megcsípni”.

Na jó, ez még rendben van, de miért nincs a Balatonnál balatoni hal?

Ez akkor sem világos. Kőbányai világos!

Igaz, ez sem teljesen a régi már. Hiszen a Kőbányai Sörgyárat 1993-ban megvásárolta a South African Breweries (Dél-Afrikai Sörgyár), mely 1997-óta Dreher Sörgyárak Zrt. néven működik, és mint ilyen számtalan egyéb márkája mellett vállalta fel a jó öreg „lóbányai”, azaz Kőbányai világot!

Szóval minden világos! Csak ez a halkérdés, ez nem az!

Na jó, hát akkor egy hekket!
Nem, nem csuklottam, csak halat rendeltem!

Kovács Hédi

Aztán lehet Sydney

Női történetek, melyek helyszíne a sokaknak elérhetetlen Sydney, és Sydney-ből pedig sokszor vágyott Duna part.

Az első regény főszereplője két nő, két külön habitussal, indokkal érkezik Ausztráliába. Az egyik rokonlátogatásra, a másik társnak, különös társnak. Mindkettőjük sorsa összefut egy szálon.

Anna egyedülálló független, negyvenes éveinek végét taposó nő, aki egy rokon meghívásnak eleget téve saját magányát és szürke hétköznapjait színesebbé tenni Ausztráliába utazik. Nagynénje a mindig vidám hetvenes éveiben járó fiatalos Júlia vendégszeretetét élvez. A kis óceánparti üdülőhely egyfelől újdonságokat, új életvitelt, a hely varázsát hozza számára, és a szomszéd házban lakó férfi személyében pedig a szerelmet.

Kata, a mindig kötelességtudó, szorgalmas, az elvárásoknak eleget tevő nyugodt, megbízható feleség, anya és gyerek. Miután a férje elhagyja egy fiatalabbért, Anna marad a családi házban, de tartozás miatt hitel kerül a házra, amelyben anyjával és lányával élnek. Mikor munka nélkül marad, elkeseredetten keresi a megoldást és egy Ausztrál hirdetés révén ismeri meg a férfit, aki társat keres magának, pénzért. Fizetés jár a magánya megváltásáért. A férfi nyugalmat, de teljes odaadást és szolgálatot kíván, kivéve egyet. Mint férfi nem támaszt igényeket. Anna számára a hazájától, családjától való távolság, az immár férjévé lett férfi melletti élet is előbb-utóbb megszokássá lesz.

A könyvben szereplő második regény, nos, egy ismerős élethelyzet lehet. Hallottunk hasonlóról. Férj, aki jól menő vállalkozó napbarnított kék szemű csodamén, aki a családja féltő szeretetben sütkérezve kissé mellétapicskol a szerelem tengerében. Van fő csapásirány, a család, van egy másik nő másik gyerekekkel, és vannak kisebb mellékutak. Aztán egy nap, huss, a sok munka, a sok gond a kettős élet benyújtja a számlát. A temetésen pedig két özvegy néz farkasszemet egymással.

Közös örökség, közös élet, közös menekülési útirány.

A két „özvegy” kényszerűségből összeköltözik egy Duna parti panzióba. Hogyan alakul egyáltalán nem vágyott, de mégis szükséges összeköltözésük, megtudhatjuk a regényből. Egyikük rövid látogatást tesz ... na igen, Sydney-ben.

A történetek könnyedek, bár ha mögé tekintünk, ott lapulnak a nagy „igazságok” is.

A Könyv WEB oldalán többet is meg lehet tudni a történetekről.

<http://sydney.colorcom.hu>

Megrendelni az alábbi online elérhetőségen lehet:

<http://sydney.colorcom.hu/info.php>

